

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Drama

door Désanne van Brederode De auteur is schrijver. In deze rubriek belicht ze een woord of uitdrukking uit het politieke taalveld.

Wat er met het woord ‘drama’ wordt bedoeld, begrijpt iedereen. Er zijn mensen (lees: vrouwen) die erom bekendstaan overal een drama van te maken, de zogeheten dramaqueens. In de media wordt het woord gereserveerd voor gezinsmoorden (familiedrama) en voor bijvoorbeeld de uitermate pijnlijke afwikkeling van een faillissement. Er kan sprake zijn van een dramatische daling van de beurskoersen, of van een grootschalig misbruikdrama. Maar er wordt nooit ‘dramatisch’ gekort op kunst en cultuur, terwijl dat toch vaak het geval is, en milieurampen komen voor maar, hoe erg ook, drama’s zijn dat nooit. Wie bepaalt wanneer iets een drama mag heten en wanneer iets ‘slechts’ een crisis, een ramp, een kwestie of een probleem is?

De aanschaf van de JSF door defensie vind ik al jaren een drama, waar een dramatisch hoog bedrag mee is gemoeid, dat ook nog aldoor oploopt. Het is allemaal keurig in het nieuws, leve de transparantie, maar boze burgers hoor ik nergens. Terwijl men wel een drama maakt van de kosten die de opvang van vluchtelingen met zich meebrengt, of boos kan worden om duurzaamheidsmaatregelen en kunstsubsidies die worden gefinancierd van ‘ons belastinggeld’. Miljarden voor wapentuig waarmee we, als we het echt zullen inzetten, vele slachtoffers zullen maken: ook van ons belastinggeld. Toch is het hooguit goed voor een beetje satire

op zaterdagavond. Je moet er vooral geen drama van maken.

Ik kan het niet uitleggen aan Syrische vrienden, wier familieleden en vrienden dagelijks vrezen voor de straaljagers met bommen boven hun hoofd: dat de JSF ons heilige paradepaardje is, dat testvluchten niets te maken hebben met hun angsten en trauma’s, en dat we kennelijk trots zijn op geavanceerd wapentuig. Ook milieuactivisten richten zich liever op luchtvaartmaatschappijen en recreatievliegers dan op de intens vervuilende JSF. En nog geen boer kwam op het idee om te zeggen: ‘Pak eerst de uitstoot door defensie aan.’ De klaarblijkelijke aanvaarding van geavanceerd moordspeelgoed, dát noem ik een drama. Een doodstil drama. Geen familiedrama, maar een mensheidsdrama dat niet in verband is te brengen, op geen enkele manier, met die hoogstaande joods-christelijke waarden waar sommigen prat op gaan. Het wordt tijd dat men van Erasmus niet enkel meer de *Lof der Zotheid* leest, maar ook de diepzinnige, tedere tegenhanger *Vredes weeklacht*. Liefst opgevoerd als theateraal spreekkoor op een grote bühne, getoonzet door een inmiddels wegbezuinigde componist. Dan zal ik dramatisch trots op democratisch Nederland zijn. Eindelijk.